Реформування Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками – проблеми та виклики

Бондарева Л.В., Дроздова О.О., Васильєва О.А.
Кафедра якості, стандартизації та сертифікації ліків,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
llena19@ukr.net

Фармацевтичний сектор галузі охорони здоров'я являє собою сукупність суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на різних етапах обігу фармацевтичної продукції. Зокрема до них можна віднести українських та зарубіжних виробників фармацевтичної продукції, дистриб'юторів та аптечні підприємства. Крім того, фармацевтичний сектор включає лікувально-профілактичні заклади, адже в них здійснюється фармацевтичне забезпечення пацієнтів, відповідно, й пацієнти є частиною цього сектору, а також споживачів, які купують фармацевтичну продукцію в аптечних установах лікувально-профілактичних закладів.

Кількість суб'єктів, що здійснюють діяльність пов'язану з обігом фармацевтичної продукції в Україні, наступна:

- промислових виробників – 117
- імпортерів – 213
- аптек – 17650
- аптечних пунктів – 4773
- лікувально-профілактичних закладів (комунальної, державної, колективної форми власності) – 8648
- приватних закладів охорони здоров'я – 1650
- станції переливання крові – 34

Кількість ліків на фармацевтичному ринку України на початок 2018 року згідно Державного реєстру складає 13176 найменувань препаратів, з них вітчизняних – 4031, зарубіжних – 9145. Тому головною метою реформування Держлікслужби є дерегуляція та оптимізація, як основні шляхи підвищення ефективності роботи та відновлення її головної місії – дієвого контролю якості лікарських засобів на фармацевтичному ринку України.

Щотижневиком Аптека було опубліковано проект урядової постанови «Питання оптимізації діяльності територіальних органів Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками», яким пропонується скоротити кількість територіальних органів Держлікслужби з 25 до 7 шляхом їх злиття. Таким чином, кожне з цих регіональних об'єднань буде охоплювати регіон, що включає 3-4 області. Передбачається, що проведення їх реорганізації не погіршить умов реалізації покладених на них законом повноважень. У кожній області працюватиме заступник начальника міжрегіональної

Держлікслужби та, в залежності від обсягів робіт, передбачена відповідна кількість головних спеціалістів – державних службовців.

Також запропоновано удосконалення організаційної структури шляхом оптимізації чисельності працівників територіальних органів Держлікслужби. Зокрема оновиться склад державних службовців, що сприятиме залученню на державну службу висококваліфікованих фахівців, які зможуть ефективно виконувати завдання з контролю якості лікарських засобів, передбачені законодавством.

На даний час у структурі територіальних органів Держлікслужби утворені, однак належним чином не функціонують, лабораторії з аналізу якості лікарських засобів. Ці лабораторії забезпечені сучасним обладнанням, яке у зв'язку з дією мораторію на проведення перевірок протягом останніх 3-х років не працює на повну потужність, а деяке – взагалі не використовується, що у свою чергу є неефективним використанням державного майна.

Для вирішення цієї проблеми Держлікслужба пропонує виключити лабораторії з аналізу лікарських засобів із структури територіальних органів Держлікслужби. Лабораторне обладнання пропонується передати на баланс державних підприємств, які належать до сфери управління Держлікслужби. У відомстві сподіваються, що така передача приведе до більш ефективного використання державного майна шляхом надання послуг з проведення лабораторних досліджень на госпрозрахунковій основі. Забезпечення функцій здійснення державного контролю якості лікарських засобів передбачається зберегти на безоплатній основі. Таким чином очевидно, що вищезазначені заходи дозволять оптимізувати потреби Держлікслужби в бюджетному фінансуванні та сприятимуть більш раціональному використанню матеріальних активів.

Література

1. Державний реєстр лікарських засобів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.drlz.com.ua/.

2. Закон України від 04.04.1996 № 123/96-ВР «Про лікарські засоби» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80 (дата звернення: 28.03.2018).

3. Постанова КМУ від 12 серпня 2015 р. № 647 «Про затвердження Положення про Державну Службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.diklz.gov.ua/control/kJd/uk/publish/article/818508 (Дата звернення: 28.03.2018).

4. Проект постанови КМУ «Питання оптимізації діяльності територіальних органів Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками» [Електронний ресурс] // Еженедельник Аптека № 48 (1119) 11 декабря 2017 г. – Режим доступу: https://www.apteka.ua/article/436973 (Дата звернення: 28.03.2018).